LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Ajankohtaista liikenteen ja logistiikan tulevaisuuskehityksestä – viestejä ja kysymyksiä pääkaupunkiseudun logistiikkatoimijoille

Hanna Perälä, strategiajohtaja
Citylogistiikan foorumi 23.11.2026

Nostoja Suomen tulevaisuuteen vaikuttavista muutostekijöistä LVM:n toimialan näkökulmasta

Yhteiskunnalliset

Epätasainen väestö-kehitys ja kaupungis-tuminen jatkuvat

Osaamistarpeet muuttuvat ja TKI-toiminta korostuu

Hyvinvoinnin ja terveyden uudet haasteet

Arvot ja asenteen muuttuvat

Teknologiset

Murrokselliset teknologiat muuttavat arkea, elinkeino-toimintaa ja yhteiskuntia

Avaruustoiminnan merkitys kasvaa arjen palveluissa ja sotilaallisessa toiminnassa

Taloudelliset

Globaali talous-järjestelmä liikkeessä

Talouden rakenteen muutokset ja julkisen talouden haasteet

Työn ja työelämän muutokset

Puhdas siirtymä ja kiertotalous

Ympäristölliset

Ilmaston kuumeneminen kiihtyy

Luonnon monimuotoisuus köyhtyy

Ympäristön tila heikkenee

Poliittiset

Strateginen kilpailu moninapaistuvassa maailmassa

Oikeusvaltion ja demokratian suunta

Turvallisuus heikentyy ja epävakaus jatkuu

Arktisen alueen strateginen merkitys kasvaa

Näkymiä tulevaan hallituskauteen

- Kasvun tavoittelu keskeistä
- Yhä niukkeneva budjettirahoitus
- Turvallisuustilanne jatkuu epävakaana
- Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen, luontokato
- Väestö- ja aluerakenteen muutokset
- Teknologia- ja tekoälykehityksen vaikutukset

Rohkeutta ja ratkaisuja

Liikenne- ja viestintäministeriön virkakunnan viestit hallitusvaihdokseen 2027

Julkaisu ja taustamuistiot:
www.lvm.fi/virkapuheenvuoro

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

LVM:n virkakunnan keskeiset viestit tulevalle hallitukselle

Luomme kasvua

- Vauhditetaan investointeja data-infraan ja datan yhteentoimivuutta tekoälyvetoisen kasvun tueksi. Rakennetaan EU:n digitaalisia sisämarkkinoita yritysten skaalautumista tukemaan.
- Kehitetään viestintäverkkoja digitaalisen kasvun alustaksi.
- Hyödynnetään avaruussektorin kasvupotentiaali viennin vauhdittajana.
- Turvataan liikenneverkon toimintakyky ja tehokas kehittäminen huolehtimalla nykyisen liikenneverkon kunnossapidon riittävästä rahoituksesta sekä toteuttamalla uudet investoinnit Väyläviraston investointiohjelman mukaisesti.
- Otetaan liikenteen palveluiden miljardipanostuksista enemmän hyötyjä irti: parempia palveluja kansalaisille, tehokkaammin ja edullisemmin.
- Suomen kansainvälinen saavutettavuus nojaa jatkossakin vahvasti lento- ja meriliikenteeseen.
- Uudistetaan liikenteen hinnoittelua pala kerrallaan turvaamaan liikennejärjestelmän rahoitus.

Turvaamme yhteiskuntaa

- Varmistetaan, että kyberturvallisuuden ja -puolustuksen perustana on jatkossakin vahva siviiliviranomainen. Kyberrahoitusta lisäämällä ehkäistään satojen miljoonien eurojen taloudellisia menetyksiä.
- Sotilaallisen liikkuvuuden tarpeisiin tulee vastata erillisrahoituksella. Näin varmistetaan liikennejärjestelmän kokonaisvaltainen kehittäminen.
- Tehdään vaikuttavia toimia liikennekuolemien ja -loukkaantumisten vähentämiseksi.

Rakennamme luottamusta

- Parannetaan kotimaisen median kilpailukykyä luotettavan tiedonvälityksen varmistamiseksi.
- Vauhditetaan fossiilisista polttoaineista irtautumista ilmaston-muutoksen hillitsemiseksi, omavaraisuuden kasvattamiseksi ja vihreän siirtymän investointien edistämiseksi.
- Varmistetaan tutkitun tiedon hyödyntäminen yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Taustamuistiot

Luomme kasvua:

- Tekoäly ja datatalous
- Digitaalisen suvereniteetin edistäminen Suomessa ja EU:ssa
- Suomen avaruuspalveluiden kasvumahdollisuudet
- Liikennejärjestelmän kehittäminen kaupunkiseuduilla
- Tieliikenteen automaatio
- Julkisesti tuettujen kuljetusten kehittäminen
- Matkaketjujen kehittäminen
- Lentoliikenteen kilpailukyky
- Liikenneverkon kunnossapito ja liikenteenohjaus
- Investoinnit väyläverkkoon
- Rautatieliikenteen kulunvalvontajärjestelmän modernisointi- ja peruskorjausinvestointi (Digirata)
- Ratahankeyhtiöt
- Meriliikenteen kilpailukyky
- Liikenteen verotus ja rahoitus
- Tieliikenteen päästöjen vähentäminen

Turvaamme yhteiskuntaa:

- Kyberturvallisuus
- Sää- ja olosuhdepalvelut
- Liikenneturvallisuus

Rakennamme luottamusta:

- Kotimaisen media-alan elinvoimaisuuden edistäminen
- Harvaan asuttujen alueiden viestintäyhteydet ja yleispalveluvelvoitteen tarkastelu
- Postin yleispalvelu
- Laadukas virkavalmistelu ja tutkitun tiedon hyödyntäminen

Nostoja liikenteestä ja logistiikasta

- Talouskasvu keskittyy kasvaville kaupunkiseuduille
- Liikenteen hinnoittelua uudistettava liikennejärjestelmän rahoituksen turvaamiseksi
- Tieliikenteen automaatio etenee
- Käyttövoimamurros liikenteessä päästöjen vähentämiseksi ja riippuvuuksien vähentämiseksi
- Liikenneturvallisuuden, logistiikan ja digitalisaation sekä varautumisen jatkuva kehittäminen

Tieliikenteen automaatio etenee

- Automaatiokehitykseen varauduttava lainsäädännössä (oikeudellisen seuraamusvastuujärjestelmän muuttaminen).
- Hyödynnettävä mahdollisuudet, huolehdittava liikenneturvallisuudesta ja varauduttava kielteisiin vaikutuksiin (ruuhkautuminen).
- Suomen vahvuuksia digitaalinen infrastruktuuri ja liikennejärjestelmää koskevan tiedon saatavuus.

Kunnianhimoa ja johdonmukaisuutta ilmastopolitiikkaan

- **Tieliikennepolttoaineiden jakeluvelvoite** ja **tieliikenteen päästökauppa** keskeisiä keinoja muun EU-sääntelyn lisäksi.
- EU-sääntelyyn vaikutettava, jotta tehokkaat päästövähennystoimet säilyvät Suomen kannalta riittävällä tasolla.
- Raskaan liikenteen siirtymistä vaihtoehtoisiin käyttövoimiin tulisi nopeuttaa.
- Siirtymä fossiilittomiin käyttövoimiin tulee tehdä oikeudenmukaisesti.

Nopeat ja tehokkaat keinot tarpeen liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi

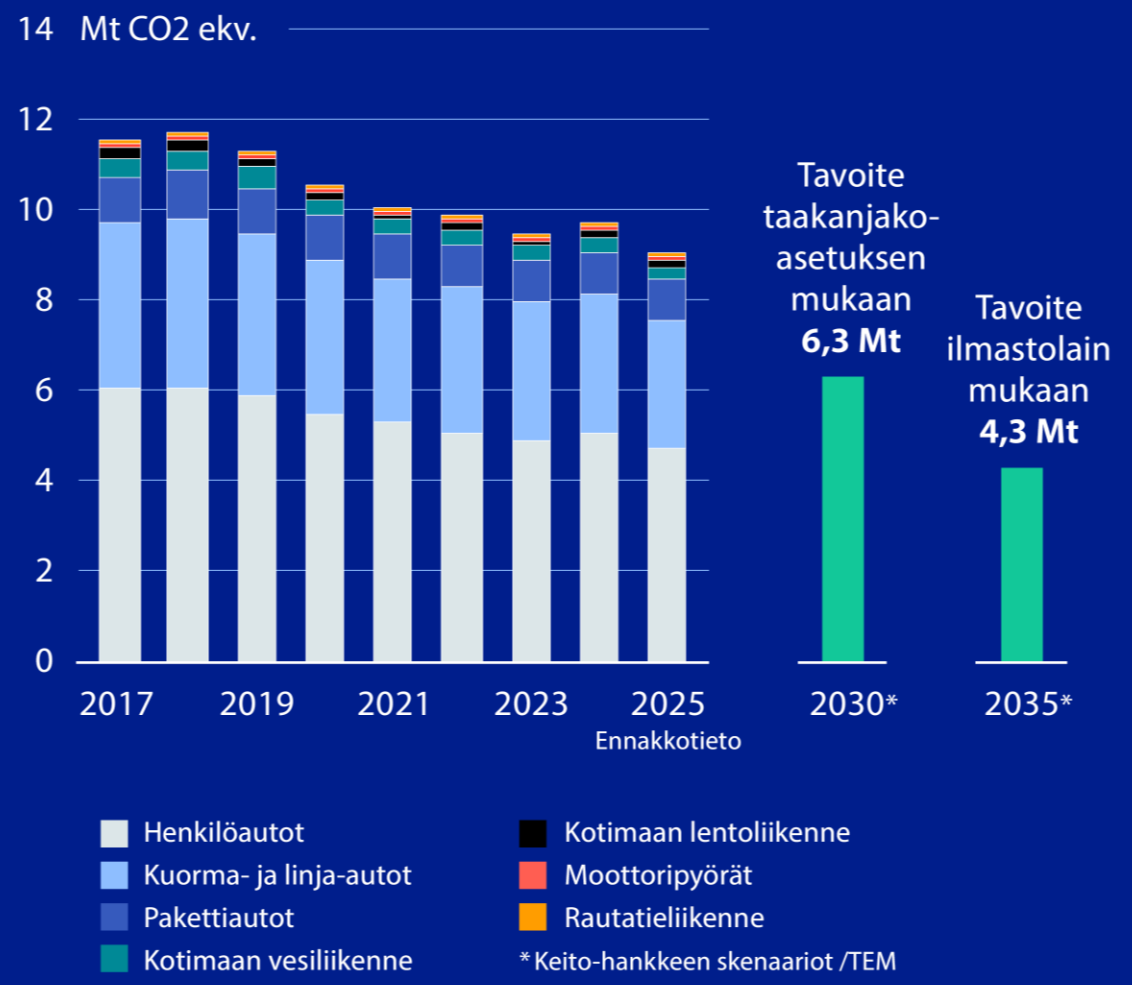

Lähde: Tilastokeskus, TEM/Keito-hanke

Liikennejärjestelmän rahoitusta vahvistettava

- Liikenteen budjettirahoitusta tulee vakauttaa ja väyläinvestointeihin tarvitaan täydentäviä rahoitus-keinoja.
  - Esim. käyttäjämaksut ja ruuhkamaksut
- Liikenteen verotuloja on kerättävä vähintään menoja sekä haitta-kustannuksia vastaava määrä.
- Varmistetaan Suomen talouskasvulle olennaisen liikennejärjestelmän rahoitus.

Lähde: valtiovarainministeriö

Liikenneturvallisuus

- Nollavisioon sitoutuminen
- Liian suuret ajonopeudet ovat yksi tieliikenteen suurimmista turvallisuusriskeistä. Huomiota kiinnitettävä myös taajama-alueiden nopeuksien rauhoittamiseen.
- Nuoriin kuljettajiin ja ajoterveyteen on suunnattava toimia. Liikenteen valvontaa on tehostettava.

Tavoitteena nolla liikenne-kuolemaa vuonna 2050

Liikenneturvallisuus edellyttää jatkuvia panostuksia

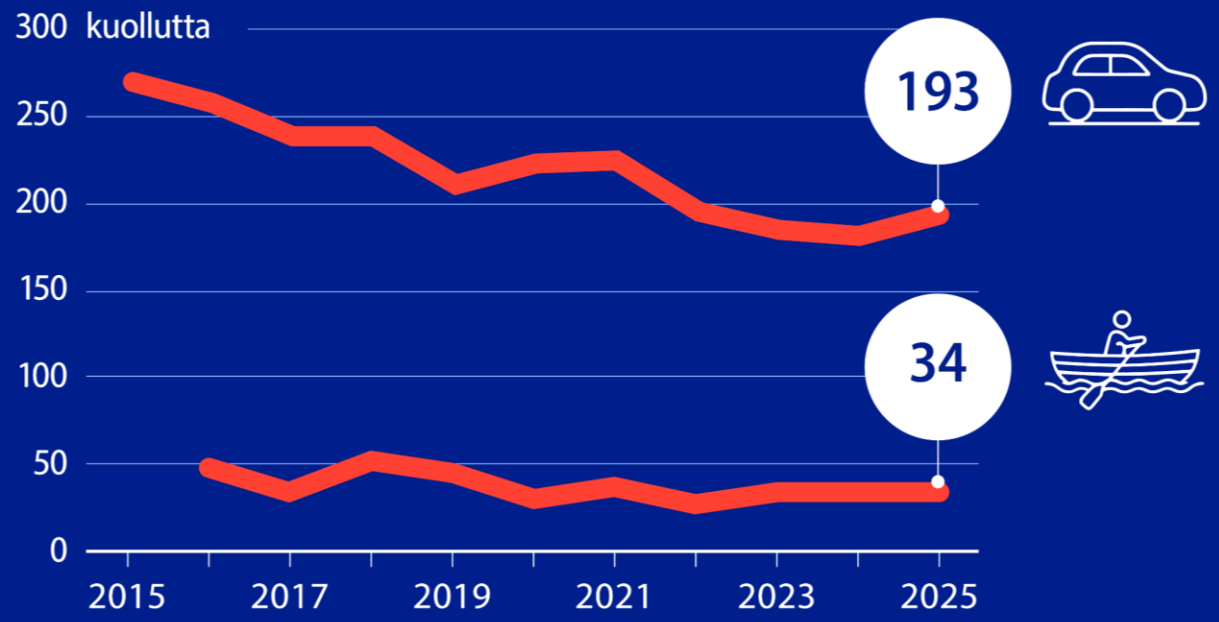

Tieliikenteessä ja huviveneilyssä kuolleet 2015–2025

Lähde: Traficom ja Tilastokeskus

Kaupunkiseutujen kehittäminen

- Kaupunkiseutujen kehittämiseen valtion ja kuntien yhteinen näkemys.
- MAL-sopimukset joukkoliikenteeseen tukeutuvan liikennejärjestelmän kehittämisessä.
    - MAL-rahoitusta tulee joko kohdentaa siten, että raskaan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfrastruktuuri, taukopaikat ja tarvittavat lähijunaliikenteen varikot toteutuvat, tai näiden kohteiden toteuttaminen tulee asettaa MAL-rahoituksen ehdoksi.
- Käyttövoimasiirtymä ja automaatio ruuhkauttavat kaupunkiliikenteen, ellei liikennettä hinnoitella.

Kriittiset toiminnot turvattava

- Liikennejärjestelmää koskevaa lain säädäntöä on jatkossakin kehitettävä varautumisen tarpeet huomioiden.
- Kuljetusalan varautumista on parannettava laajentamalla varautumisvelvollisuuksia.

Virkakunnan näkemys liikenneverkon rahoituksen prioriteeteista julkisen talouden tilanne huomioiden

1. Nykyisen liikenneverkon kunnossapito ja sen tehokas käyttö.
2. Uudet hankkeet Väyläviraston investointiohjelman mukaisesti ja rahoitusta hankkeista hyötyjiltä. Kaupunkien joukkoliikennehankkeiden rahoituksen tarkastelu MAL-sopimuksia päivitettäessä.
3. Pääosin puolustuksen tarpeisiin erillisrahoituksella tehtävät kriittiset investoinnit, ml. eurooppalainen raideleveys Pohjois-Suomessa.
4. Muiden miljardiluokan infrahankkeiden toteutuksen edistäminen edellyttäisi vahvaa valtion budjettitalouden ulkopuolista rahoitusta ja yhteiskuntataloudellista kannattavuutta.

Liikenteen hinnoittelun uudistamisen keskeiset ratkaisut

- Ajoneuvoverotuksen kytkeminen tienpidon kustannuksiin takaisi perusväylänpidolle riittävän rahoituksen.
- Käyttäjämaksut ja kustannusten jakaminen ohjaisivat osaltaan taloudellisesti tehokasta väyläinvestointien valintaa.
- Ruuhkamaksuilla vahvistettaisiin suurten kaupunkiseutujen liikennejärjestelmän rahoitusta.
- Liikenteen päästöohjauksessa korostuisivat energiaverotuksen, päästökaupan, jakeluvelvoitteen ja muun EU-lainsäädännön keinot.

Liikennedatasta kasvua

- Datan ja sen päälle rakentuvien teknologisten ratkaisujen hyödyntäminen edellyttää koko alan yhteistyötä.
- Fintrafficin dataekosysteemi ja vientiklusteri - liikennedatasta vientituotteita ja talouskasvua.

Sähköisen kuljetustiedon (eFTI) ajankohtaiset

- Pohjoismaat valmistautuvat käyttöönottoon
  - Suomi on rakentanut Nordic eFTI Gate -ratkaisun, joka tarjoaa yhden liityntäpisteen Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan viranomaisille.
  - eFTI tulee viranomaisten käyttöön 9.7.2027. Kehitystyö ja testaus on käynnissä.
- Yrityksille mahdollisuus valmistautua jo nyt
  - Efti.fintraffic.fi ja efti.fi tarjoavat tietoa ja tukea päätöksentekoon sekä kehitykseen ja testaukseen.
  - Ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet testauksen Nordic eFTI Gaten kanssa.
- Suurimmat haasteet tällä hetkellä
  - eFTI-alustojen ja palveluntarjoajien sertifiointimalli on vielä keskeneräinen
  - Teknisten määritysten keskeneräisyys
  - Viiveet EU-valmistelussa hidastavat investointeja ja markkinan käynnistymistä
- Katse jo seuraavaan kehitysvaiheeseen
  - VTT:n johtama eFTINet-hanke tutkii, miten samaa kuljetusdataa voi hyödyntää muissa liiketoimintaprosesseissa ja vastuullisuusraportoinnissa.

Kuljetusalan toimintaedellytysten parantaminen

- Vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien (kuten sähkö, vety ja kaasu) kokonaismassaltaan enintään 4 250 kg ajoneuvojen käyttöä edistettiin sallimalla niiden kuljettaminen henkilöauton B-ajokortilla, kunhan ajokortti on myönnetty vähintään kaksi vuotta aiemmin.
- Lisäksi tällaisissa tyypillisesti jakeluliikenteeseen tarkoitetuissa ajoneuvoissa ei tarvitse noudattaa ajo- ja lepoaikasäännöksiä 100 kilometrin etäisyydellä yrityksen sijaintipaikasta.
- Muutokset tulivat voimaan ja sovellettavaksi 15.5.2026 alkaen.
- Muutoksilla edistetään puhtaan kaluston yleistymistä erityisesti kaupunkilogistiikassa sekä helpotetaan kuljettajien saatavuutta.

Keskustelua varten

- Automaatio ja teknologisen kehityksen vaikutukset logistiikkaan?
- Keinot käyttövoimasiirtymän edistämiseksi?
- Tulevien vuosien suurimmat ratkaistavat logistiikkakysymykset pääkaupunkiseudulla?

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!

Linkki aineistoihin: Virkapuheenvuoro - Liikenne- ja viestintäministeriö
Hankeikkuna: Liikenne- ja viestintäministeriön virkakunnan puheenvuoro 2026 - Valtioneuvosto